

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის
მინისტრის

060183631838113

KA060183631838113

ბრძანება No-138

ქ. თბილისი

29 / ივლისი / 2013 წ.

შპს „თბილცემენტ გრუპ“-ის ცემენტის წარმოებაზე გარემოზე
ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის მე-4 პუნქტისა და „გარემოზე
ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის
საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს შპს „თბილცემენტ გრუპ“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა - ცემენტის წარმოებაზე, მცხეთის მუნიციპალიტეტში, ზაპესი ს/კ 72.12.03.110;
2. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
3. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№39; 24.07.13წ) გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „თბილცემენტ გრუპ“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „თბილცემენტ გრუპ“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქ. №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი
ბარათი; შპს „თბილცემენტ გრუპ“-ის წერილი (№2499; 10.07.13წ) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№39;
24.07.13წ).

საქართველოს ბარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6ა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 39

24 ივლისი 2013 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ცემენტის წარმოება.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „თბილცემენტ გრუპ“, მცხეთის მუნიციპალიტეტი, ზაჰესი, ს/კ 72.12.03.110.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – მცხეთის მუნიციპალიტეტი, ზაჰესი, ს/კ 72.12.03.110.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 10.0.2013 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „წარმოების ეკოლოგია“.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით შპს "თბილცემენტ გრუპ"-ის მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია (მცხეთის მუნიციპალიტეტი, ზაჰესი, ს/კ 72.12.03.110) ცემენტის წარმოების (კლინკერის, თაბაშირისა და დანამატების დაფქვით) მიმდინარე საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

ცემენტის ქარხანა განთავსებულია მცხეთის მუნიციპალიტეტში. ტერიტორიის მესაკუთრეა შპს "თბილცემენტ გრუპ"-ი, რომლის ფართობიც შეადგენს 12003 მ², რაც დასტურდება საჯარო რეესტრიდან ამონაწერით (საკადასტრო კოდი №72.12.03.110). საწარმოდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 150 მეტრით. საქმიანობის უზრუნველყოფა სანედლეულ რესურსებით, ელექტროენერგიით, წყალსადენით, კავშირგაბმულობის საშუალებით ხორციელდება არსებული სამომხმარებლო ქსელებიდან.

ტექნოლოგიური სქემის მიხედვით საწარმოში დამონტაჟებულია 10 ტ/სთ სიმძლავრის ცემენტის დაფქვის წისქვილი. საწარმოს სამუშაო რეჟიმი შეადგენს წელიწადში 300 დღეს, 16 საათიანი სამუშაო დღით.

ნედლეული მასალები-კლინკერი, თაბაშირი და მინერალური დანამატები საწარმოში ტერიტორიაზე შემოიზიდება საავტომობილო ტრანსპორტით. ნედლეულის განთავსება მოხდება დახურული შენობის შიგნით ნედლეულის სასაწყობო მოედანზე, სასაწყობო მოედანზე დამონტაჟებულია კლინკერის და დანამატების ბუნკერები, რომლებშიც მასალების ჩაყრა ხორციელდება ავტოჩამტვირთველის საშუალებით. საწარმოს ოპერატორის მიერ ხორციელდება კომპონენტების ბუნკერების ქვეშ არსებულ ტრანსპორტიორზე ნედლეულის დოზირებული მოთავსება ავტომატური სასწორის საშუალებით, შეზავებული კომპონენტები ტრანსპორტიორის საშუალებით ხვდება მეორე ტრანსპორტიორზე, რომლის საშუალებით ხდება წისქვილის კვება. დაფქვილი ცემენტი წისქვილის შემდეგ ხვდება სამტვერე საკანში, საიდანაც მტვრის დაჭერა ხდება სახელოიანი ფილტრების საშუალებით, ხოლო სამტვერე საკნიდან ცემენტის გადატანა ხდება ელევატორში, სადაც მას ემატება სახელოებიანი ფილტრებში დაჭერილი ცემენტი და თავსდება ცემენტის სილოსებში. წისქვილში ჰაერის გაიშვიათება ხდება გამწოვი ვენტილაციის საშუალებით, გაწოვილი ჰაერი გაივლის ციკლონს და სახელოებიან ფილტრს რის შემდეგაც გამყვანი მილით ხდება გაფრქვევა ატმოსფეროში. საწარმოდან ცემენტის გაცემა მოხდება როგორც ნაყარის სახით, ასევე ტომრებში დაფასობული (50კგ). საწარმო წელიწადში გამოიმუშავებს 48000 ტონა ცემენტს, რისთვისაც გამოიყენებს 36000 ტონა კლინკერს, 2400 ტონა თაბაშირს და 9600 ტონა დანამატებს.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა არაორგანული მტვერი და ცემენტის მტვერი. საწარმოს მიერ მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობებს ობიექტიდან უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებაში (150 მ), ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები. ასპირაციისა და ცემენტის დანაკარგის აცილების მიზნით ცემენტის წისქვილებზე დამონტაჟებულია ორსაფეხურიანი გამწმენდი სისტემები. საწარმოში არსებულ წისქვილზე დამონტაჟებულია პირველ საფეხურზე ციკლონები (CIIH-40, წარმადობა 7000 მ³/სთ, მტვერდაჭერა 65 %) და სახელოებიანი ფილტრი 36 ცალი სახელოებით, სახელოების სიმაღლე 2.25 მ, დიამეტრი 0.3 მ, მტვერდაჭერა მინიმუმ 99.9 %), საიდანაც ცემენტის ძირითადი ნაწილი ბრუნდება პროდუქციის სახით, მცირე ნაწილი კი ვენტილაციითა და მტვერგამწოვი მილის საშუალებით გაიფრქვევა ატმოსფეროში. CIIH-40 ტიპის ციკლონი განკუთვნილია აირებისა და ასპირაციული ჰაერის წვრილი და საშუალო დისპერსიული მტვერის ეფექტურ გასაწმენდად. ამ ტიპის ციკლონში გაწმენდის მაღალი ხარისხი მიიღწევა ციკლონის კორპუსში აირის ბრუნვითი მოძრაობის ინტენსივობის გაზრდით და ერთდროულად აირის რადიალური დენის სიჩქარის შემცირებით.

საწარმოს ტერიტორიაზე ასევე ფუნქციონირებს სასაქონლო ბეტონის წარმოების ბეტონშემრევი, რომლის წარმადობა შეადგენს 40 მ³ (92 ტ/სთ-ში), ხოლო წლიური წარმადობა შეადგენს 96000 მ³-ს (220800 ტონას). ბეტონის წარმოების კვანძის საპასპორტო მონაცემებია: წარმადობა 40 მ³/სთ (ბეტონი), ნერტული მასალების ფრაქციების რაოდენობა 2, ცემენტის მარკების რაოდენობა 2, ბეტონშემრევის ტიპი-იძულებითი, ჩასატვირთი ტევადობა 0.6 მ³, სასაწყობე-მიმღები ბუნკერების ტევადობა: ცემენტის სილოსი - ორი ცალი, თითოეული 90 და 40 ტონა მოცულობის.

საწარმოს მიერ წყლის გამოყენება გათვალისწინებულია: საწარმო მიზნებისათვის, საყოფაცხოვრებო და სახანძრო მიზნებისთვის. საწარმოში დასაქმებულია 20 ადამიანი, გათვლების მიხედვით წყლის მაქსიმალური ხარჯი შეადგენს 270 მ³/წელ. საწარმოში გამოყენებული წყლის ჯამური ხარჯი იქნება 15670 მ³/წელ. საწარმოო სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვება ხორციელდება ამოსაწმენდ ორმოში, ხოლო გატანა განხორციელდება პერიოდულად შესაბამისი სამსახურების მიერ.

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციებია: სატრანსპორტო საშუალებებიდან ნავთობპროდუქტების დაღვრა და ხანძარის წარმოქმნა და გავრცელება. საწარმო მომარაგებულია ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით, კერძოდ: გააჩნიათ ცეცხლმაქრების მარაგი და ხანძარსაწინააღმდეგო ინვენტარი. ცეცხლის ჩაქრობა გათვალისწინებულია სახანძრო რეზერვუარიდან, ხოლო საამქროებში მოწყობილია სახანძრო წყალმომარაგების სისტემა, ასევე ტერიტორიაზე მონტაჟდება ატმოსფერული ელექტრული მოვლენებისაგან, აგრეთვე სტატიკური დენებისაგან დაცვის მიზნით შესაბამისი ლითონის მეხამრიდები და ხელოვნური დამიწების კონტურები.

ობიექტის ექსპლუატაციისას მოსალოდნელია შემდეგი სახის ნარჩენების წარმოქმნა: სამრეწველო ნარჩენები და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე დადგმულ კონტეინერებში და

ხელშეკრულების საფუძველზე გატანილ იქნება ქალაქის კომუნალური დასუფთავების სამსახურის მიერ, რომლის რაოდენობა დღე-ღამეში მოსალოდნელია მაქსიმუმ 0.1 მ³-ის ოდენობით, წლიური რაოდენობა შეადგენს 30 მ³-ს. საწარმოში მოსალოდნელია ასევე საბურავების, რეზინის ნაკეთობების და სხვა ნარჩენების წარმოქმნის შემთხვევაში მოხდება მათი შეგროვება დროებითი განთავსება და შემდგომ ისინი შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე გადაეცემა გარემოზე ზემოქმედების მქონე ორგანიზაციებს. საწარმოს ტერიტორიაზე 10 წელიწადში ერთხელ მოსალოდნელია ტრანსფორმატორში ნამუშევარი ზეთების გამოცვლა, რომლის რაოდენობას შეადგენს 200 კგ-ს, რომლის მომსახურებებს ხელშეკრულების საფუძველზე მოახდენს ადგილობრივი ენერგოკომპანია. მეტალის ნარჩენების რეალიზება მოხდება ჯართისა და ფერადი მეტალების მიმღებ პუნქტებში, წელიწადში მაქსიმუმ 1.5 ტონის ოდენობით, ხოლო ხის მასალების წარმოქმნის შემთხვევაში რეალიზება მოხდება ადგილობრივ მოსახლეობაზე ან საწარმოს თანამშრომლებზე.

საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში მეწარმე ვალდებულია მის მიერ აღებული ტერიტორია მოიყვანოს საქმიანობის დაწყებამდე არსებულ მდგომარეობაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

შპს "თბილცემენტ გრუპ"-ის ხელმძღვანელობა ვალდებულია:

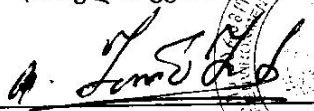
1. საქმიანობა განახორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით წარმოდგენილი სქემის მიხედვით;
2. უზრუნველყოს "ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში" წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
3. უზრუნველყოს საწარმოში წარმოქმნილი სახიფათო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, აღრიცხვა, დროებით უსაფრთხოდ განთავსება და შემდგომი მართვის (გადამუშავება, გაუვნებლობა ან განთავსება) მიზნით სათანადო გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე ორგანიზაციაზე გადაცემა;
4. უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და საქმიანობის დაწყებამდე გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა;
5. უზრუნველყოს თვითმონიტორინგის წარმოება გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის შესაბამისად.

IV. დასკვნა

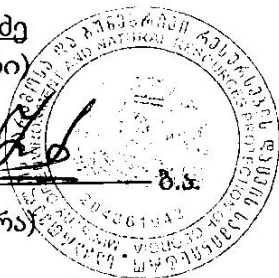
გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, წარმოდგენილ შპს "თბილცემენტ გრუპ"-ის ცემენტის წარმოების (კლინკერის, თაბაშირისა და დანამატების დაფქვით), გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობებით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა N 000011

კოდი MD1

„ 29 „ 07 „ 2013

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი შ.პ.ს. „თბილცემენტ გრუპ“

---

2. საქმიანობის მიზანი ცემენტის წარმოება

---

3. ადგილი (ადგილმდებარეობა), სადაც უნდა განხორციელდეს საქმიანობა მცხეთის მუნიციპალიტეტი, ზაჰესი ს/კ 72.12.03.110

---

4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია შპს „წარმოების ეკოლოგია“

---

5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში

---

6. ნებართვის გაცემის საფუძველი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №39; 24.07.2013წ.

---

7. ნებართვის პირობები ნებართვა მოქმედებს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობების შესრულების შემთხვევაში

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გაცემულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს უფლებამოსილი წარმომადგენელი (გვარი, სახელი, თანამდებობა) გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი

ბ.ა.

თამარ შარაშიძე